

Ecologisch Onderzoek Oosteinde 2 Waarder

Concept

Uitgave: juli 2017

Watersnip-rapport 17A040

Colofon

Titel	Ecologisch Onderzoek Oosteinde 2 Waarder
Status rapport	Concept
Projectnummer	17A040
Datum uitgave	Juli 2017
Samengesteld door	Brigit van Dam, adviseur Watersnip Advies Amy van den Brink, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	Arco Architecten Donkere Gaard 1-4 3421 AS Oudewater
Contactpersoon opdrachtgever	De heer J. Kwakernaak

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING.....	3
2	TOETSINGSKADER.....	5
2.1	EUROPESE RICHTLIJNEN.....	5
2.2	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING.....	5
2.2.1	<i>Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb).....</i>	5
2.2.2	<i>Natuurnetwerk Nederland.....</i>	8
2.2.3	<i>Visie Ruimte en Mobiliteit (2014) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013)</i> 9	
3	LOCATIEBESCHRIJVING.....	11
3.1	HUIDIGE SITUATIE.....	11
3.2	PLANNEN.....	12
4	RESULTATEN ONDERZOEK.....	15
4.1	METHODE.....	15
4.2	FLORA.....	16
4.3	FAUNA.....	17
4.3.1	<i>Vogels.....</i>	17
4.3.2	<i>Vissen.....</i>	18
4.3.3	<i>Amfibieën.....</i>	18
4.3.4	<i>Reptielen.....</i>	19
4.3.5	<i>Grondgebonden zoogdieren.....</i>	19
4.3.6	<i>Vleermuizen.....</i>	19
4.3.7	<i>Overige soorten.....</i>	22
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	23
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	23
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT.....	25
6	BRONNEN.....	27

1 Inleiding

Initiatiefnemer wil een bestemmingswijziging van bedrijf naar wonen uitvoeren. De bedrijfshal naast woning nummer 2 wordt gesloopt en op deze locatie worden een nieuwe woning en daarachter een schuur gebouwd. De overige gebouwen op het perceel blijven staan. Er wordt een extra sloot uitgegraven.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Wet Natuurbescherming).
Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Wet Natuurbescherming);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toepassing Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, Compensatiebeginsel Natuur, Recreatie en Landschap).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In juli 2017 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

2.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. Deze richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrictlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2017.

2.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)

In de Wet Natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 drie wetten opgenomen, te weten de *Natuurbeschermingswet*, *Flora- en faunawet* en *Boswet*.

Natura2000-gebieden

In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrictlijn en worden aangeduid als Natura2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura2000-gebied vallen. Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstoring effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Soorten

De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregimes soorten "Vogelrichtlijn (wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrictlijn" (wnb-hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime "andere soorten" (wnb- andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a; (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het

geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd. Ontheffingen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Door het nemen van (mitigerende) maatregelen kan een ontheffingsaanvraag in de meeste gevallen voorkomen worden. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade (zie figuur 1).

Deze mitigerende maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Ook het integreren van ecologische maatregelen in onderdelen van het plan met het oog op consolideren van het leefgebied voor populaties kan een ontheffingsaanvraag voorkomen.

Figuur 1: Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming (Bron: www.regelink.net).

In het kader van de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de Wnb vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn

terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.11)

Voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten

Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.

Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

Toetsing Wet Natuurbescherming 2017

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of bijzondere provinciale natuurgebieden.

De dichtstbijzijnde Natura2000-gebieden zijn 'Broekvelden-Vettenbroek' ten zuidwesten van het plangebied en 'Nieuwkoopse plassen en De Haeck' ten noorden van het plangebied. De afstand van deze Natura2000-gebieden tot het plangebied zijn respectievelijk 3,4 km en 7,3 km.

Doelsoorten van het gebied 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' zijn Kleine zwaan, Smient, Krakeend en Slobeend.

Doelsoorten van het gebied 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' zijn Gestreepte waterroofkever, Bittervoorn, Kleine Modderkruiper, Meervleermuis, Noordse woelmuis, Groenknolorchis, Platte schijfhoren, Roerdomp, Woudaapje, Purperreiger, Zwartkopmeeuw, Zwarte stern, Snor, Rietzanger, Grote karekiet, Grote zilverreiger, Kolgans, Smient en Krakeend.

Een deel van de doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het betreffende Natura2000-gebied. Andere soorten, zoals Smient, Krakeend, Slobeend, Kleine Zwaan en Kolgans foerageren ook in de ruimere omgeving van het Natura2000-gebied.

Het plangebied ligt binnen het bebouwingslint van het Oosteinde, net buiten de bebouwde kom van Waarder. De planlocatie ligt weliswaar binnen de actieradius van deze soorten, maar is er ongeschikt voor door het ontbreken van groot open grasland en groot open water. Vanwege de aard en de ligging van het plangebied en de afstand tot beide Natura2000-gebieden zijn negatieve effecten op de doelsoorten van Natura2000-gebieden niet aan de orde.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

Er is geen sprake van het kappen van houtopstanden. De herplantplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming is daarom niet aan de orde.

2.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland in de wet benoemd als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven verkleind wordt. De NNN bestaat uit:

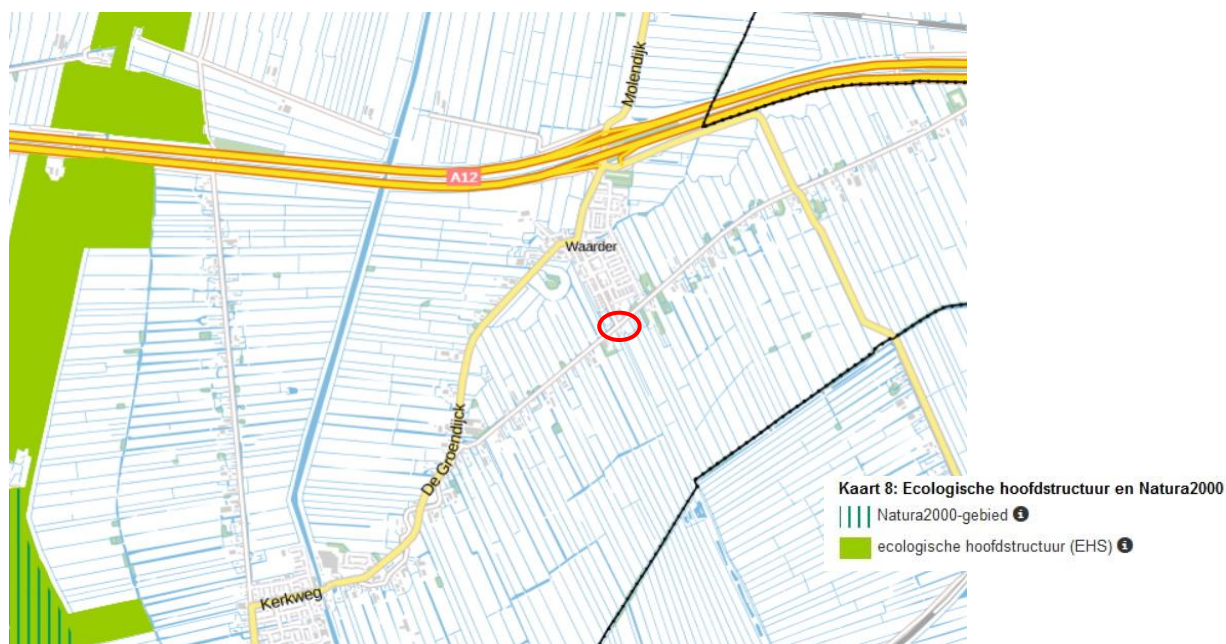
- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de NNN.

De natuur in de NNN is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de NNN zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van NNN-gebied (zie figuur 2). Ook zijn er geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied. De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de sloop en bouw van de woning zullen vanwege de ligging van het

Figuur 2: Ligging van het plangebied t.o.v. het Natuurnetwerk en de Natura2000-gebieden (bron: www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl, kaart 8).

plangebied geen schade veroorzaken aan de NNN.

2.2.3 *Visie Ruimte en Mobiliteit (2014) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013)*

Op 9 juli 2014 is de Visie ruimte en mobiliteit (VRM) vastgesteld door de Provinciale Staten. Deze visie geeft op regionaal niveau invulling aan de ruimtelijke ordening en maatregelen op het gebied van verkeer en vervoer.

De belangrijkste doelen van deze nieuwe visie zijn:

- Ruimte bieden aan ontwikkelingen;
- Aansluiten bij de maatschappelijke vraag naar woningen, bedrijfsterreinen, kantoren, winkels en mobiliteit;
- Allianties aangaan met maatschappelijke partners;
- Minder toetsen op regels en meer sturen op doelen.

De Visie ruimte en mobiliteit bestaat uit; De Visie ruimte en mobiliteit, het Programma mobiliteit, het Programma ruimte en de Verordening ruimte 2014.

Het ontwikkelen van nieuwe plannen kan inbreuk maken op te beschermen waarden in het landschap. In sommige gevallen is het noodzakelijk dat er compensatie plaatsvindt als er specifieke natuur-, recreatie- of landschapswaarden verloren gaan. GS heeft hiervoor in mei 2013 de beleidsregel compensatie natuur, recreatie en landschap Zuid-Holland 2013 vastgesteld). Deze beleidsregel is opgenomen in de Visie ruimte en mobiliteit.

In deze beleidsregel is voor een aantal gebieden compensatie noodzakelijk bij het verlies van ecologische waarden. Dit zijn;

- de Ecologische Hoofdstructuur;
- de belangrijke weidevogelgebieden;
- de recreatiegebieden om de stad;
- strategische reservering natuur;
- de karakteristieke landschapselementen.

Biotopen voor Rode lijstsoorten zijn niet langer compensatie plichtig.

Toetsing Visie Ruimte en Mobiliteit en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland

Van de bovenstaande elementen is alleen belangrijk weidevogelgebied, in de wijde omtrek van het plangebied, aanwezig (zie figuur 3). De planlocatie zelf ligt binnen een bebouwingslint aan een doorgaande weg die redelijk druk bereden wordt. Schade door de voorgenomen werkzaamheden aan belangrijk weidevogelgebied is dan ook uitgesloten en compensatieplicht niet aan de orde.

Figuur 3: Ligging NNN en belangrijk weidevogelgebied t.o.v. het plangebied (bron: www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl, kaart 7).

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten 116,452.

Het plangebied ligt net buiten de bebouwde kom aan de zuidkant van Waarder.

Aan de noordzijde wordt het plangebied begrensd door een doorgaande weg (Oosteinde), deels met een sloot. Aan de oost- en een deel van de zuidzijde vormt dezelfde sloot de grens met het naburige perceel. De zuidwestkant grenst aan een tuin. Aan de westkant grenst het plangebied aan het perceel waarop enkele woningen staan, o.a. de hoofdwoning van Oosteinde 2 (zie figuur 5).

116

Figuur 4: Ligging plangebied.

Figuur 5: Overzicht plangebied in de huidige situatie

1: te slopen bedrijfshal; 2: hoofdwoning; 3: tuin; 4: tuinhuis; 5: grasperceel. (bron: www.bing.com/maps).

In de huidige situatie bevinden zich een stenen loods (bedrijfshal) en een klein houten tuinhuis binnen het plangebied (zie figuur 5). Het tuinhuis is voorzien van een dakbedekking van shingles. De loods is voorzien van een golfplaatdak en een garagedeur. Het terrein tussen de loods en de openbare weg is bestraat.

Aan de zuidzijde van de loods bevindt zich een stalen container die voor materiaalopslag in gebruik is. Een afdak overspant de ruimte tussen de container en de loods. In de ruimte onder dit afdak staan ook enkele materialen opgeslagen.

Aan de zuidzijde van de loods bevindt zich een grasveld met enkele bomen en bosschages, met name rondom het tuinhuis.

De oostzijde van het plangebied bestaat uit een grasperceel met een baggerdepot erop. Er staan enkele bomen aan de oost- en zuidkant en een rij wilgen aan de westkant van dit perceel.

Tussen het westelijke gedeelte van het plangebied en het grasperceel aan de oostzijde loopt een graspad.

3.2 Plannen

De bedrijfshal wordt gesloopt om plaats te maken voor een nieuw te bouwen woning. Achter deze woning wordt een kleine schuur gebouwd (vergunningsvrij). Het bestaande tuinhuis blijft in de vigerende plannen ongemoeid.

Er wordt een slootgedeelte gegraven aan de noordwestzijde van het grasperceel. Dit slootgedeelte wordt in verbinding gesteld met de sloot die langs de overige zijden van het grasperceel loopt.

Figuur 6: boven (A) - bestaande situatie en onder (B) - nieuwe situatie.
1: de te slopen loods; 2: schuurtje, reeds gesloopt; 3: tuinhuis, blijft ongemoeid in de meest recente plannen. (bron: Arco Architecten).

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke (streng) beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op donderdag 6 juli hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tevens is tijdens de inventarisatie een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

Figuur 7: gezicht vanaf de weg op de te slopen loods (links) en het woonhuis op het aangrenzende perceel (rechts).

4.2 Flora

Tijdens het veldbezoek werden alleen algemene plantensoorten aangetroffen binnen het plangebied, zoals Engels raaigras, Grote brandnetel, Grote weegbree, Robertskruid, Witte klaver en Paardenbloem. Aan de voorzijde van de loods staan enkele cultuurgewassen, zoals Klimop en Hortensia. In de noordoosthoek van de sloot zijn in de oever o.m. Liesgras, Kalmoes, Kleine waterreppe en Grote waterweegbree aangetroffen. De sloot is geheel met Eendenkroos overdekt.

Langs de slootkant staan enkele bomen, waaronder Berk en Wilg. Aan de westzijde van het grasperceel staat een rij knotwilgen (zie figuur 8-links).

Ten zuiden van de af te breken loods staan enkele algemene boomsoorten, waaronder Es, Hazelaar, Japanse en Zwarte els, Robinia en een notenboom (zie figuur 8-rechts).

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

Figuur 8: Links - het grasperceel met baggerdepot, gezien vanaf de weg, met op de voorgrond de sloot en rechts de rij knotwilgen. Rechts- het grasveld met bomen en bosschages achter de loods.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden. Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd.

Tijdens de inventarisatie zijn geen nesten of nestkasten binnen het plangebied aangetroffen. Wel werden verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals Tjiftjaf, Merel, Houtduif en Grote bonte specht. Een mannelijk exemplaar van de Huismus werd roepend waargenomen op de schoorsteen van het woonhuis van nr. 2 op het naastgelegen perceel. Er kan vanuit gegaan worden dat deze soort onder dakpannen van woonhuizen in de directe omgeving broedt. Het dak van de te slopen loods is ongeschikt als broedplaats voor de Huismus doordat de dakbedekking uit nauw op elkaar aansluitende golfplaten bestaat. Er is ook onder de dakrand geen voor mussen toegankelijke ruimte (zie figuur 9).

Figuur 9: dak en oostgevel van de te slopen loods.

Bureaustudie wijst uit dat ook de Gierzwaluw en enkele uilensoorten (Steenuil, Ransuil, Kerkuil) voorkomen in en om het plangebied (0-1 km).

Voor de Gierzwaluw is de loods ongeschikt doordat er zich geen invliegopeningen onder de dakrand bevinden. De loods is aan alle kanten gesloten en er bevinden zich nergens kieren of gaten in de gevel of het dak (zie figuur 7 en 9). Dit maakt de loods ongeschikt voor uilen. De

bomen binnen het plangebied zijn niet geschikt voor de Steenuil doordat het om een klein plangebied met zeer hoge cultuurdruk gaat en de bosschages er niet erg dicht zijn.

Het tuinhuis heeft een dakbedekking van shingles en is niet toegankelijk voor vogels. Het is uitgesloten dat het tuinhuis in gebruik is bij vogels met jaarrond beschermde nesten. Binnen het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten of geschikte locaties voor jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Jaarrond beschermde nesten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3.2 Vissen

Er worden in de sloot binnen het plangebied geen beschermde vissoorten verwacht. De sloot is geheel met kroos bedekt en de waterkwaliteit is zeer matig. Onderwatervegetatie ontbreekt.

Figuur 10: de sloot aan de zuidoostzijde, gezien vanaf de weg.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Wel werd een Groene kikker gehoord. Aangenomen mag worden dat ook Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander (allen wnb-andere soorten) voorkomen in het plangebied (0-1 km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in de provincie Zuid-Holland.

Bureaustudie wijst uit dat de steng beschermde soorten Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') en Heikikker (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomen in de omgeving van het plangebied (0-1 km).

De Heikikker is erg kritisch ten aanzien van zijn habitat. Deze soort is afhankelijk van een schraal, ietwat ruig en vochtig habitat. Zijn waterhabitat is vaak zuur en relatief voedselarm en bestaat doorgaans uit ondiep, zonbeschenen water. Een dergelijk habitat is niet voorhanden binnen het plangebied. Voor de Heikikker is het plangebied ongeschikt en de aanwezigheid van deze soort op de planlocatie kan worden uitgesloten.

Voor de Rugstreeppad is het plangebied in zijn huidige vorm eveneens ongeschikt. Ondiepe poelen die deze soort nodig heeft voor de voortplanting ontbreken. Ook zijn er geen rommelhoekjes, hopen zand of grond binnen het plangebied te vinden, die als overwinteringsplek voor de Rugstreeppad zouden kunnen dienen.

Op het moment echter dat er werkzaamheden gaan plaatsvinden, waarbij sloopafval blijft liggen of er extra zand aangebracht wordt, kan het plangebied wel geschikt worden als voortplantings- en/of overwinteringsgebied van de Rugstreeppad.

Op basis van de geraadpleegde verspreidingskaarten worden binnen het plangebied geen andere (streng) beschermde amfibieën verwacht.

4.3.4 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de beschermde Ringslang (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt rond het plangebied (0-1 km). Het plangebied is echter geen geschikt leefgebied voor de Ringslang. Er zijn geen voortplantings- of overwinteringslocaties en de sloot, die geheel met kroos bedekt is, beschikt over een zeer matige waterkwaliteit. De aanwezigheid van de Ringslang binnen het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied ook geen andere (streng) beschermde reptielen verwacht.

4.3.5 Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek werden geen grondgebonden zoogdieren aangetroffen binnen het plangebied. Uit bureaustudie blijkt dat Bunzing, Egel, Haas, Konijn en Wezel voorkomen rond het plangebied (0-1 km). Voor deze soorten geldt in de provincie Zuid-Holland een algemene vrijstelling.

Tevens blijkt uit de bureaustudie dat de beschermde Waterspitsmuis (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') voorkomt in de omgeving van het plangebied (1-5 km). Het plangebied is echter ongeschikt voor de Waterspitsmuis, die de voorkeur geeft aan schoon water met een goed ontwikkelde watervegetatie en een rijk begroeide oever om in te jagen en te schuilen. Dergelijke oevers en water van een goede kwaliteit ontbreken binnen het plangebied. Bovendien is er sprake van een zeer hoge cultuurdruk op de planlocatie. Het is daarom uitgesloten dat de Waterspitsmuis aanwezig is binnen het plangebied.

Er is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aangetroffen voor streng beschermde zoogdieren. Deze worden hier dus niet verwacht.

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (wnb-hrl).

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals de Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger (0-1 km) en de Baardvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis en Watervleermuis (1-5 km).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

Het houten tuinhuis met shingles-dakbedekking is niet geschikt voor vleermuizen. Invliegopeningen ontbreken en het gebouw is intensief in gebruik. Dit gebouw blijft overigens ongemoeid bij de vigerende plannen.

De stenen loods is zorgvuldig onderzocht op de mogelijkheid van verblijfplaatsen van vleermuizen. Er zijn geen kieren of openingen in de wanden aangetroffen. De daklijsten zijn goed aangesloten op de gevel en vertonen geen kieren of holtes (zie figuur 11 en 12).

Figuur 11: oostgevel van de loods.

Het gebouw is voorzien van een goed sluitende roldeur. Alle raamkozijnen verkeren in goede staat. Ook sluiten de panelen van het golfplaatdak goed op elkaar aan, zodat er geen kieren in de dakbedekking aanwezig zijn (zie figuur 9). Er zijn nergens mestsporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van vleermuizen. De loods is min of meer als woonruimte in gebruik. De binnenzijde van het dak is afgetimmerd met plaatwerk, dat eveneens goed in tact is.

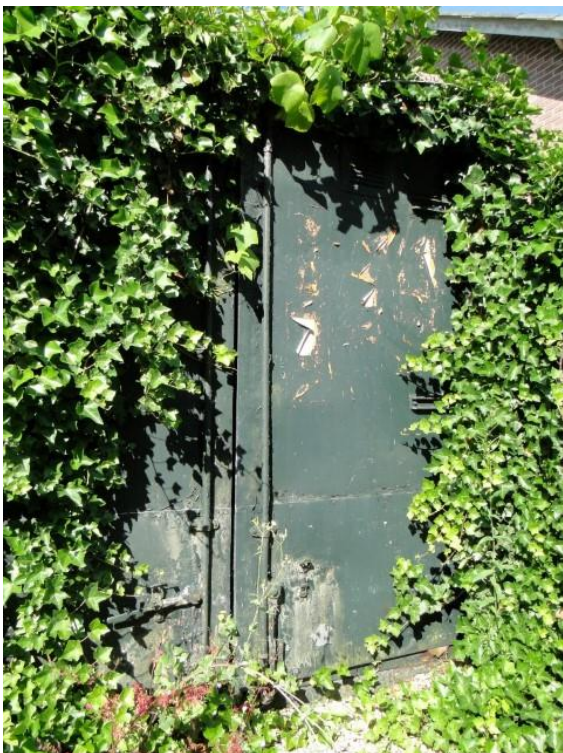
Op grond van de functie van het gebouw, de uitstekende staat waarin het verkeert, de ontoegankelijkheid voor vleermuizen en het ontbreken van mestsporen is het uitgesloten dat vleermuissoorten gebruik maken van dit gebouw.

Figuur 12: voorzijde loods.

De stalen container achter de loods (zie figuur 13-links) is geheel gesloten en eveneens ontoegankelijk voor vleermuizen.

Onder het afdak tussen de loods en de container bevindt zich een kleine bergruimte die intensief in gebruik is, o.m. als fietsenstalling (zie figuur 13-rechts). Deze ruimte is geheel open aan een zijkant. Het afdak van golfplaat kiert fors aan de kant van de grote loods. In deze ruimte tocht het en een bestendig microklimaat ontbreekt er. Voor vleermuizen is deze ruimte ongeschikt.

*Figuur 13: Links - de geheel gesloten container achter de loods.
Rechts - de ruimte onder het afdak tussen de loods en de container.*

De bomen binnen het plangebied zijn vrij jong en vitaal en hebben een stamdiameter < 30 cm. Er bevinden zich geen holtes of kieren in de stammen (zie figuur 14). De bomen zijn ongeschikt als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten.

Figuur 14: bomen binnen het plangebied.

De bomen binnen het plangebied staan redelijk verspreid en vormen een beperkt gebied aan opgaand groen (zie figuur 5). In de directe omgeving bevinden zich veel grotere concentraties van opgaand groen, zoals de bomengroepen rond de boerderijen en huizen ten oosten van de planlocatie.

Er zijn binnen het plangebied geen doorgaande landschappelijke lijnen die als vliegroute kunnen dienen voor vleermuizen. De rij knotwilgen en de bomen langs de oostkant van het plangebied vormen slechts een korte rij. De sloot langs het plangebied en de sloten in het achter de planlocatie gelegen weiland zijn smal en daardoor ongeschikt voor soorten die foerageren boven het water. Als foerageergebied voor vleermuizen is het plangebied daardoor niet van belang.

4.3.7 Overige soorten

Tijdens het veldbezoek werden enkele vlindersoorten waargenomen, zoals Koolwitje, Daggauwoog, Kleine vos en Atalanta.

Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Groene glazenmaker (wnb-hrl / Rode lijst status 'bedreigd') en de Platte schijfhoren (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomen rond het plangebied (0-1 km).

De Groene glazenmaker is voor de voortplanting afhankelijk van de plantensoort Krabbenscheer. In de sloot binnen het plangebied komt deze soort, die indicatorsoort voor een goede waterkwaliteit is, niet voor. De sloot is geheel overdekt met kroos, waardoor daglicht niet goed kan doordringen in het water. Onderwatervegetatie ontbreekt in deze sloot. De waterkwaliteit is zeer matig. Daardoor is deze sloot zowel voor de Groene glazenmaker als voor de Platte schijfhoren, die voorkomt in sloten met een rijke, gevarieerde onderwatervegetatie, ongeschikt. Beide soorten kunnen hier uitgesloten worden.

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen andere (streng) beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura2000, NNN-gebieden of ecologische verbindingzones). Het plangebied is niet geschikt als foerageergebied voor de doelsoorten van de nabij gelegen Natura2000-gebieden. Schade aan Natura2000-doelsoorten is derhalve niet aan de orde.
- Voor een deel van de beschermde soorten (Groene kikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Bosmuis, Bunzing, Dwergmuis, Egel, Haas, Hermelijn, Huisspitsmuis, Veldmuis en Wezel, Dwergspitsmuis, Konijn, Vos en Woelrat) geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Zuid-Holland. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de Wnb, zijn niet aangetroffen of te verwachten binnen het plangebied. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.*
- De binnen het plangebied aanwezige sloot is van zeer matige kwaliteit en geheel overdekt met kroos. Beschermde vissoorten, die speciale eisen aan hun habitat stellen worden daarom worden niet verwacht.
- Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') rond het plangebied voorkomt (0-1 km). Het plangebied is op dit moment niet geschikt als voortplantings- en overwinteringsgebied voor deze soort, door het ontbreken van poelen en plassen en zand en/of puinhopen. Vanaf het moment dat de werkzaamheden een aanvang hebben genomen dient voorkomen te worden dat er gedurende de voortplantingsperiode van de Rugstreeppad (globaal van half april tot augustus) water stagneert in poelen en plassen binnen het plangebied. Tevens dient voorkomen te worden dat er hopen zand of grond braakliggen gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november tot maart), waarin de Rugstreeppad zich in kan graven.
- Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Ringslang (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt rond het plangebied (0-1 km). Op basis van de

specifieke biotoopeisen die deze soort stelt, die ontbreken binnen het plangebied, kan de aanwezigheid van deze soort worden uitgesloten.

- Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Waterspitsmuis (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') voorkomt in de omgeving van het plangebied (1-5 km). Deze soort stelt specifieke eisen aan zijn leefomgeving, waaraan het plangebied niet voldoet. De aanwezigheid van de Waterspitsmuis kan worden uitgesloten.
- Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende streng beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals de Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger (0-1 km) en de Baardvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis en Watervleermuis (1-5 km).

De aanwezige gebouwen binnen het plangebied (tuinhuis en loods) zijn evenals de stalen loods niet geschikt voor vleermuissoorten doordat ze ontoegankelijk zijn. De ruimte onder het afdak tussen de container en de loods is ongeschikt doordat deze intensief in gebruik is en een bestendig microklimaat er ontbreekt. Mestsporen zijn nergens aangetroffen. Het is uitgesloten dat vleermuizen gebruik maken van de in het plangebied aanwezige bebouwing.

De bomen binnen het plangebied zijn vrij jong en vitaal en vertonen geen holtes of kieren die als verblijfplaats voor vleermuizen kunnen dienen.

Foerageergebied is alleen beschermd indien het van groot belang is voor de functionaliteit van de verblijfplaatsen van de soorten, doordat er onvoldoende alternatieven aanwezig zijn. Doorgaande landschappelijke lijnen ontbreken binnen het plangebied en het opgaande groen binnen het plangebied vormt geen cluster van betekenis.

Als foerageergebied voor vleermuizen heeft het plangebied geen essentiële functie. In de directe omgeving bevinden zich veel grotere concentraties van opgaand groen, zoals de bomengroepen rond de boerderijen en huizen ten oosten van de planlocatie. Schade door de voorgenomen plannen aan vleermuissoorten is dus niet aan de orde.

- Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Groene glazenmaker (wnb-hrl / Rode lijst status 'bedreigd') en de Platte schijfhoren (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomen rond het plangebied (0-1 km). Voor beide soorten geldt dat er geen geschikt leefgebied aanwezig is. Er is voor de Groene glazenmaker geen Krabbenscheervegetatie aanwezig, die nodig is voor de voortplanting. In de sloten ontbreekt het aan ondergedoken waterplanten die de Platte schijfhoren prefereert als leefgebied. De aanwezigheid van deze soorten kan hiermee worden uitgesloten.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

In verband met de voortplantingstijd van eventueel voorkomende algemene vissoorten en amfibieën dient het nieuw te graven slootgedeelte buiten de voortplantingstijd van vissen en amfibieën (globaal mei/juni) in verbinding gesteld te worden met het bestaande slootgedeelte.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, Landsmeer 2012
2. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015
3. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 4 oktober 2016
4. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
5. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2013. *Vleermuisprotocol 2013*, 27 maart 2013.
6. Provincie Zuid-Holland, *Visie Ruimte en Mobiliteit*, 9 juli 2014
7. NDFF - quickscanhulp.nl 09-06-2017 11:50:34'

Geraadpleegde internetsites:

8. www.rijksoverheid.nl
9. www.bij12.nl
10. www.rvo.nl
11. www.ravon.nl
12. www.vleermuis.net
13. www.zuid-holland.nl
14. www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/VRM
15. [http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas = EHS](http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS)
16. waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
+ 31 (0)182-395460
www.watersnipadvies.info
advies@watersnip.info

